

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

Adam Bodnar

VII.071.3.2017.MM

Pani

Anna Zalewska

Minister Edukacji Narodowej

al. J. Ch. Szucha 25

00-918 Warszawa

Z uwagą zapoznałem się z treścią projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 lutego 2017 r. w *sprawie warunków i sposobu wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących* (dalej jako: rozporządzenie). W mojej ocenie, z uwagi na zachodzące przemiany społeczne, regulowana rozporządzeniem materia odgrywa coraz istotniejszą rolę, także z punktu widzenia poszanowania podstawowych praw i wolności polskich obywateli przebywających za granicą.

Warto zwrócić uwagę, że zjawisko emigracji po wejściu Polski do Unii Europejskiej zaczęło odgrywać coraz istotniejszą rolę w polskim społeczeństwie. Z danych zawartych w *Informacji o rozmiarach i kierunkach czasowej emigracji z Polski w latach 2004-2015* opublikowanej przez Główny Urząd Statystyczny dnia 5 września 2016 r. wynika, że liczba osób przebywających czasowo za granicą systematycznie wzrasta¹. W informacji GUS wskazano, że szacuje się, iż około 80 % czasowych emigrantów z Polski przebywa za

¹ <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/migracje-zagraniczne-ludnosc/informacja-o-rozmiarach-i-kierunkach-emigracji-z-polski-w-latach-20042015,2,9.html>

granicą co najmniej 12 miesięcy. Oznacza to, że grupa osób, której potencjalnie może dotyczyć treść rozporządzenia jest znaczna.

Pragnę uprzejmie przypomnieć, że w wystąpieniu generalnym z dnia 2 listopada 2016 r. zwracałem uwagę Pani Minister na sygnalizowaną przez przedstawicieli polskich szkół w Wielkiej Brytanii potrzebę edukacji młodzieży polonijnej w zakresie wielokulturowości oraz właściwych sposobów zachowań w państwie, na terenie którego ona przebywa. Wyjaśnienia i informacje przedstawione przez Panią Minister w piśmie z 5 grudnia 2016 r. świadczą o żywym zainteresowaniu kierowanego przez Panią resortu wskazaną problematyką. Dlatego też pragnę zwrócić uwagę Pani Minister na poniższą kwestię.

W mojej ocenie celowe byłoby dodanie do projektowanego rozporządzenia regulacji dotyczących edukacji w zakresie wielokulturowości, co stanowiłoby istotne uzupełnienie nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim. W § 6 ust. 1 projektowanego rozporządzenia zasadne byłoby więc wprowadzenie możliwości wnioskowania przez uprawnione podmioty także o podręcznik dotyczący problematyki edukacji wielokulturowości. Takie postanowienie w mojej ocenie nie stanowiłoby przekroczenia upoważnienia ustawowego wyrażonego w art. 47 ust. 3 pkt 2 z dnia 14 grudnia 2016 r. - *Prawo oświatowe* (Dz. U. 2017 r., poz. 59), gdyż w przepisie tym jest mowa również o wspomaganiu nauczania innych niż wymienione przedmiotów nauczanych w języku polskim.

Z kolei w § 8 ust. 1 rozporządzenia zasadne byłoby wskazanie *przygotowania polskich uczniów mieszkających za granicą do funkcjonowania w społecznościach wielokulturowych* jako jednego z celów wspierania współpracy szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw ze szkołami w Polsce. Takie działania byłyby również korzystne dla kształtowania właściwych relacji pomiędzy powracającymi do kraju dziećmi polonijnymi a ich rówieśnikami mieszkającymi w Polsce, a także mogłyby się przyczynić do rozwoju właściwych postaw polskich uczniów względem dzieci obcokrajowców przebywających na terenie Polski.

Mając na uwadze powyższe, działając w oparciu o art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1648 ze zm.),

zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o rozważenie wprowadzenia zaproponowanych wyżej zmian do omawianego projektu. Będę wdzięczny za poinformowanie mnie o zajęтым stanowisku.